

יום עיון - ג'נדר בטרנס

יום ד' 22.5.2019

מחשבות פסיכואנליטיות על התהפוכות המתחוללות בעולמות של מיניות ומגדר

יום העיון יציין את פתיחתה של מחלקה ארצית לאשפוז יום פסיכואנליטי נשים
 במרכז לבריאות הנפש באר יעקב-נס ציונה

מושב שני

סדר היום:

מנחה: **אורי נח**, מנהל מח' אשפוז יום פסיכואנליטי נשים, בייח באר יעקב, קנדיט במכון תל-אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, פסיכולוג קליני מדריך

9:00 - 8:30 התכנסות וקפה של בוקר

מושב ראשון

מנחה: **תמר סיני**, פסיכואנליטיקאית במכון תל-אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, פסיכולוגית קלינית

12:15 - 11:30 **ד"ר דנה אמיר** מרצה בכירה, אוניברסיטת חיפה, פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, פסיכולוגית קלינית

חצייה מגדרית בסזורה לעומת חצייה מגדרית כחתך

13:00 - 12:15 **מר עמנואל עמרמי** פסיכואנליטיקאי במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, פסיכולוג קליני פסיכואנליזה עכשווית מול מיניות עכשווית

13:15 - 13:00 דיון

13:45 - 13:15 הפסקת צהריים

9:15 - 9:00

ברכות:

מנהל ביה"ח - **פרופ' חיליק לבקוביץ'**
 סגן מנהל ביה"ח - **ד"ר גדי רפפורט**
 הפסיכולוג הראשי של ביה"ח - **מר ליונל קסטל**
 מנהל המחלקה - **מר אורי נח**

10:00 - 9:15 **ד"ר ענת פלגי-הקר** פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, פסיכולוגית קלינית

מין מגדר שכאלה - מחשבות פסיכואנליטיות על הקבוע והמשתנה

מושב שלישי

מנחה: **ליונל קסטל**, פסיכולוג ראשי במרכז לבריאות הנפש באר יעקב-נס ציונה, פסיכולוג קליני מדריך

14:35 - 13:45 **גב' יעל שנהב שרני** פסיכואנליטיקאית במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, פסיכולוגית קלינית

הצגת מקרה - אנליזה עם טרנסג'נדר

15:15 - 14:35 **ד"ר יוסי טריאסט** פסיכואנליטיקאי מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, פסיכולוג קליני

מחשבות סביב הצגת המקרה

15:30 - 15:15 דיון

10:45 - 10:00 **גב' נגה בדנס** פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, פסיכולוגית קלינית

הרהורים על מיניות גברית עכשווית

11:00 - 10:45 דיון

11:30 - 11:00 הפסקת קפה

יום העיון יתקיים באולם הכנסים בקמפוס ביי"ח באר יעקב

180 ש"ח

120 ש"ח

100 ש"ח

דמי רישום

סטודנטים, מתמחים וקנדידטים בהכשרה פסיכואנליטית
 עובדי המרכז לבריאות הנפש באר יעקב-נס ציונה, מב"ן-שב"ס

להרשמה - לחץ כאן

מספר המקומות מוגבל.

ועדת הכנס : תמר סיני ואורי נח

ori.noah@gmail.com

sinai.tamar@gmail.com

בעשרות השנים האחרונות אנחנו עדים לתמורות מהירות ומפליגות במושגים של מיניות ומגדר. המגדר הפך למרחב מגוון הרבה יותר מבעבר, שינויים משמעותיים חלו בתפקידים המיניים (כמו חופשות לידה לגברים) וביחסים בין המינים (התארגנויות נוסח #METOO), זאת לצד הקצנה של ההגדרות המסורתיות במגזרים מסויימים. השינויים הללו מאתגרים במידה רבה הן את התיאוריה והן את הפרקטיקה הפסיכואנליטית וביטוי לכך ניתן למצוא, בין השאר, בכתיבה השופעת והפוריה העוסקת בנושא בשנים האחרונות. יום העיון הנוכחי מבקש לדגום טעימה מן המתחולל בשדה הפסיכואנליטי למול מציאות משתנה.

המשתתפים ביום העיון (לפי סדר השתתפותם) ותקצירי ההרצאות

ד"ר ענת פלגי הקר

פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, פסיכולוגית קלינית מדריכה

מין מגדר שכאלה - מחשבות פסיכואנליטיות על הקבוע והמשתנה

הרצאה זו תסקור את גלגולי המושגים העוסקים בהבדל המיני בנקודות זמן מרכזיות בהיסטוריה של הפסיכואנליזה. מאחורי המשימה הנדרשת לחידוד המושגים של מין ומגדר - ההבדל ביניהם ונקודות המפגש השונות, נמצאת המשימה הנצחית והאינסופית של הנפש שנדרשת להבחין בין הדומה והשונה על מנת לייצר חווית זהות יציבה (פחות או יותר). המשימה התיאורטית הינה קריטית לפרקטיקה הפסיכואנליטית, כיוון שהיא מבנה את פריזמת ההקשבה הקלינית לכל מטופל ומטופלת באשר הם.

בדברי אבקש להבהיר את מורכבות התנועה שבין הקבוע לבין הדינמי תוך הדגשת הסכנה האורבת לפסיכואנליזה מ"מישטור" החשיבה - החל מהלא-מודע הפרטי, דרך הלא-מודע התרבותי וכלה בציות לתקינות פוליטית בתיאוריה ובפרקטיקה.

גב' נגה בדנס

פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, פסיכולוגית קלינית מדריכה, מורה ומדריכה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, מורה ומדריכה בתוכנית קליין בביה"ס לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל אביב

הרהורים על מיניות גברית עכשווית

הגברים עליהם אדבר בהרצאה זו עברו את חייהם כשסוגיית זהותם המינית בדרך כלל לא הטרידה אותם. מדובר בגברים אינטליגנטים, מוכשרים, יצירתיים ופעילים בתחומם. אפשר לומר שנשיותם נכללה בתוך זהותם הגברית ואפשרה להם בדרך כלל חיים בזוגיות (הטרנסקסואלית) טובה ובעשייה מקצועית מספקת. למרות יחסי הזוגיות הטובים לעתים בלט אי שקט נפשי וצורך ב"השלמות מהצד", יחד עם נטייה לפתיחות ופלירטוט. הם לא חוו קושי בחי המין שלהם ולרובם לא היו התנסויות הומוסקסואליות מובהקות. גברים אלה פנו לטיפול עקב מתחים, משברי חיים שונים, אבל בעיקר בעקבות משבר בזוגיות. משבר שהביא אותם להתבוננות עמוקה באזורים החבויים של מיניותם וזהותם המינית. תוך כדי טיפול התעוררו פנטזיות מיניות הקשורות במשאלה להיות אישה או בבעלות על איכויות נשיות או בקנאה בדברים המזוהים עם נשיות, אשר עוררו חרדה הומוסקסואלית, חרדת סירוס ותהייה על זהותם המינית.

בהרצאתי אציע שפנטזיות אלה, הקשורות בהזדהויות ראשיות, הינן מארגן חשוב בהבניית חייהם של גברים אלה ומהוות הישג התפתחותי טיפולי. ההנחה של ההזדהויות הנשיות (שעד כה היו מושא להדחקה ולהכחשה) והיכולת למקמן בתוך המודעות העשירה את חיי הנפש ואת חיי המין של הגברים האלה, שללא החופש להנכיחן היו מועדים, במקרים קיצוניים, לפגיעה עצמית או לפרקטיקה פרוורטית.

פסיכולוגית קלינית ופסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, ראש מסלול הדוקטורט הבינתחומי בפסיכואנליזה באוניברסיטת חיפה, עורכת ראשית של כתב העת "מארג" (האונ' העברית), משוררת וחוקרת ספרות.

חצייה מגדרית כסזורה לעומת חצייה מגדרית כחתך

הדיכוטומיה המגדרית היא אחת הדיכוטומיות הראשונות המופנמות בתוך החשיבה. לא זאת בלבד שהיא אחת הדיכוטומיות הראשונות - אלא היא מהווה מעין אב טיפוס לכל הדיכוטומיות המאוחרות יותר. במובן מסוים היא מכוננת את החשיבה הדיכוטומית באשר היא - קודם בתוך האימז'ינר של ההורה החושב את הילד העתיד לבוא - ואחר כך בתוך ה-mind של הילד החושב את עצמו. ככל דיכוטומיה היא יכולה לקרוס אל המצב הרווי, שבו היא מתקבעת באופן המאפשר לה מידה מזערית, אם בכלל, של טרנספורמטיביות - או לחלופין להישאר בלתי רוויה ובמובן זה להכיל תנועה, ריבוד ועושר של משמעויות. ההרצאה תעסוק בתנאים שבהם הדיכוטומיה המגדרית מכוננת כדיאלקטיקה פורה - לעומת התנאים שבהם היא מכוננת כעודפות רוויה, כלומר כדיכוטומיה ששני הקטבים שלה לא רק מובחנים זה מזה, אלא גם מוציאים זה את זה. הדברים יודגמו דרך קריאה ב"אורלנדו" לז'רג'ניה וולף ודרך תיאור מקרה.

מר עמנואל עמרמי

פסיכואנליטיקאי במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, פסיכולוג קליני מדריך, מורה במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו.

פסיכואנליזה עכשווית מול מיניות עכשווית

בספרו הקלאסי "שלוש מסות על התיאוריה של מיניות" (1905), הנחשב לתרומה השנייה בחשיבותה לאחר "פירוש החלום", פרויד הניח יסודות להבנה פסיכואנליטית של המיניות האנושית. במהלך 114 השנים שחלפו מאז, הנורמות והזהויות המיניות השתנו באופן דרסטי, בין היתר בהשפעת הפסיכואנליזה, ונוצר פער בין המיניות החדשה לבין הבנתה ע"י הפסיכואנליזה, שכפי הנראה לא השתנתה באותה המידה.

בחלק הראשון של ההרצאה אנסה לסקור את הפערים בין תמונת המיניות העולה מספרו של פרויד לבין מצבה של המיניות בימינו, בעיקר בתחומי זהויות מיניות משתנות והתנהגויות, שבזמנו של פרויד סווגו כפרורסיות. בהמשך אציג בקצרה את התרומות והעמדות העיקריות של תיאורטיקנים לאחר פרויד. בחלק המסכם של ההרצאה אנסה לבחון את השאלה המטרידה והמאיימת האם התשתית התיאורטית של הפסיכואנליזה העכשווית יכולה לספק לנו את הכלים הדרושים להתמודדות עם המיניות של העתיד.

גב' יעל שנהב שרובי

פסיכואנליטיקאית במכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, פסיכולוגית קלינית מדריכה, יו"ר אפק.

הצגת מקרה - אנליזה עם טרנסג'נדר

ד"ר יוסי טריאסט

פסיכואנליטיקאי מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, פסיכולוג קליני מדריך, בעלים (במשותף) - מכון טריאסט-שריג לפסיכותרפיה, מרצה ומדריך באוניברסיטת תל אביב, במכון הפסיכואנליטי וכן במרכז ויניקוט וב-ה.ל.פ.ב.א; יו"ר (לשעבר) של החברה הפסיכואנליטית בישראל, חבר אפק.

מחשבות סביב הצגת המקרה